

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an	100 Lei
Pe jumătate de an	50 "
Pe un pătrar de an	25 "
Un număr	2 Lei.
Pentru străinătate pe un an	150 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei

Colectele.

De: AUREL MOACA.

De câte ori văd o colectă, sau aud vorbinduse despre vre-o colectă, îmi dă în gând fostul primar al orașului Messina.

Par'că aud, cum vor zice cetitorii acestor știri: Ce are de a face acel primar cu colectele? Iată ce.

Acum 17 ani distrusese un puternic cutrămur de pământ orașul Messina și întreaga împrejurime.

Pedeapsa lui Dumnezeu se descărcase asupra capului locuitorilor acestor ținuturi sūdice ale Italiei.

Miseria era atâta de mare, încât glasul ei străbătuse până la noi ce-i atât de îndepărtați.

Și fiind vorba de frații noștri italieni, grăbit-am să adunăm bani cu tasul în bisericile din întreg cuprinsul eparhiei, ca să contribuim și noi dacă nu cu mai mult, dar cel puțin cu un strop la alinarea suferințelor populației strivite de acel cutrămur de pământ îngrozitor.

Dar mare ne fu mirarea, când cetirăm prin gazete, că fostul primar al orașului Messina a avut îndrăzneala, ca prin fraudă să ia o mare parte din banii adunați prin biserici ca danii milostive.

De atunci, de câte ori văd o colectă sau aud vorbindu-se despre vre-o colectă, — făcă să vreau — îmi dă în gând fostul primar al orașului Messina.

Și gândindu-mă la acel primar de tristă memorie, mă gândesc și la soartea colectei, dându-mi în totdeauna silință să fiu cât se poate

de optimist, dar pesimismul, cum e firea lui, mereu încearcă să mă îboldească.

Le scriu acestea nu de alta, dar numai pentru ca să atrag luarea aminte, că chestiunea colectelor, precum n'a fost regulamentată în deajuns în trecut, astfel nu e nici în prezent.

Că nu ieste iertat să colecteze ori și cine, înțeleg; deci natural, că în fiecare caz concret trebuie o autorizație specială — din partea celor cu cădere.

Înțeleg și aceea, că prin coloanele gazetelor se fac dări de seamă, că cine și cu cât a contribuit pentru cutare scop, mulțumindu-se pe cale publică în termeni elogioși pentru contribuiri marimonioase. Aceste publicațiuni se fac, în parte, și de aceea, căci știut este, că pentru mulți servesc drept stimul, ca să contribuie.

Nu înțeleg însă una.

Nu înțeleg, că cel ce a colectat bani pentru scopuri de interes general să nu își dea seama tot pe cale publică, ce a făcut cu banii, ca și contribuții să poată controla, oare banii într'adevăr s'au folosit pentru scopul, pentru care au fost colectați.

Această e partea slabă, imens de slabă a colectelor.

Orice ban public trebuie desocotit.

Aceasta e o regulă elementară, care trebuie aplicată și asupra colectelor sau a banilor, cu cari contribuie mulțimea în vederea vre-unui scop de binefacere.

Dela public ai încassat banul, aceluiași public trebuie să-ți dai seama, ce ai făcut cu el.

Și pentrucă colectele sunt multe și variate și publicul, care contribuie, are oareșicare redumere în privința folosirii banilor colectați

exclusiv spre scopul pentru care s'au adunat, ar fi necesar, ca chestiunea desocotirii colectelor să se reguleze și dacă nu prin vre-o lege specială, dar cel puțin prin o ordonanță ministerială, care apoi să se și execute cu toată strictețea.

Când o se apară această reglementare a desocotirii rezultatului colectelor, fie ea legislativă, fie ministerială, sunt mai mult ca sigur, că de câte ori o să văd o colectă, sau voi auzi vorbindu-se despre vre-o colectă, — chiar de aș vrea — nu o să-mi mai dea în gând fostul primar al orașului Messina.

Arhipăstorul între oile sale cuvântătoare.

Sfințirea bisericilor din Butin și Berecuța.

Înainte cu doi ani, în toamna anului 1923, coborâtu-s'a P. S. Sa Episcopul nostru diecezan Iosif în mijlocul credincioșilor săi din plasa Deta, pretutindeni sămănând învățăturile adevăratei credințe.

Cu câtă bucurie au primit fiii credincioși pe Arhipăstorul lor și cu câtă sete sorbeau cuvintele și învățăturile de îmbărbătare din gura Arhiereului! Puteai citi pe fețele lor fiorii credinței, de care era cuprinsă întreaga ființa lor în acele momente înălțătoare!

Și apostolatul P. S. Sale a și început să rodească, căci cuvintele și învățăturile de îmbărbătare și întărire ale Arhiereului nu puteau să rămână adormite în sufletele dornice de hrană sufletească ale credincioșilor. Văpaia credinței adevărate a început să încălzească cu mai multă căldură inimile lor, îndemnându-i la îndoită jertfă pentru biserică și școală.

Frumoasele biserici, cari împodobesc astăzi micuțele comune Butin și Berecuța, sunt dovezi palpabile, că sămânța aruncată de Arhipăstor a prins rădăcini adânci în agrul inimilor credincioșilor din aceste două comune. Și văzând Arhipăstorul, că oile sale cuvântătoare glasul său au ascultat, cu multă bucurie s'a coberât iarăși în mijlocul lor, pentru ca să le târnosească bisericile nou-zidite.

Fiind hotărâta sfințirea bisericii din Butin pentru ziua de Duminecă, 25 Octomvrie a. c., iar cea din Berecuța pentru Luni, 26 Octomv. a. c., P. S. Sa și-a îndreptat pașii iarăși spre Deta, unde a sosit în seara zilei de 24 Octomvrie a. c.

În suitea S. P. Sale erau: protopresbiterul A. Ghidiu al Caransebeșului, directorul teologiei Dr. P. Barbu, secretarul consistorial R. G. Ancușa, și diaconii episcopești: M. Ienea și Cor. Roșca. La Timișoara s'a atașat suitei P. S. Sale și deputatul P. Rămneanțiu.

În Deta Arhiereul a fost găzduit în casa dlui prim-pretore V. Boleanțiu, unde doamna casei a servit o bogată masă în cinstea P. S. Sale, la care masă au fost mai mulți invitați.

Râvna dlui V. Boleanțiu pentru biserică este cunoscută cetitorilor noștri, totuși ținem la acest loc să amintim, că dl. V. Boleanțiu a fost așa zicând protectorul lucrărilor de zidire a acestor două biserici, punându-și tot sufletul său pentru adunarea mijloacelor materiale.

În dimineața zilei de 25 Octomvrie a. c., însoțit fiind de dl deputat P. Obădeanu, sosește la Deta și dl I. Oprea, prefectul jud. Timiș, carele urează P. S. Sale bun sosir pe teritoriul județului său. Se atașează apoi suitei Arhiereului, carele la orele 8 a. m. pleacă la

Butin.

Ploaia cerne mereu, iar cele 3 automobile înaintază cu greu pe drumul defundat. Trecem prin Deta, Omor și Percosova. Dangătul clopotelor dela toate bisericile anunță poporul trecerea P. S. Sale, care este viu aclamat de fiii săi sufletești.

La orele 9¹/₂ sosim la Butin. La hotarul comunei asteaptă un banderiu de 32 călăreți, iar primarul M. Fabritzky și notarul Mat. Besch salută cu cuvinte calde pe P. S. Sa, care le mulțumește pentru frumoasa primire ce i-se face. La marginea comunei este ridicat un frumos arc de triumf, în jurul căruia o mulțime de credincioși așteaptă pe P. S. Sa. Între sunetele clopotelor Arhiereul sosește la biserică, unde este întâmpinat de preoții îmbrăcați în odăjdii și de aproape toți locuitorii comunei, fără deosebire de religie. După cuvintele de binecuvântare ale preotului N. Călnicean, Arhiereul este condus în biserică, unde este îmbrăcat în toate odăjdile arhierești.

În preșară protopresb. Aug. Ghilezan, asistat de preoții Iul. Fărcaș din Percosova și de preotul locului, a săvârșit priveghierea prescrisă, iar acum dimineața sfințirea apei.

Se încep deci actul sfințirii. Întâiu se face încurajarea de 3 ori a bisericlii, tot deatâtea ori rostindu-se de către Arhiereu rugăciunile prescrise, după cari la prima încurajare a cădit, la a doua a binecuvântat cu crucea, iar la a treia a stropit cu aghiasmă și a uns cu sf. mir pereții bisericii. Răspunsurile le dă foarte frumos corul teologilor, iar cântările de sîrănă deputatul P. Rămneanțiu și teologul Const. Vlad.

Intrăm apoi în biserică. Arhiereul, preoții și diaconii intră în altar, închizându-se ușile altarului. După ce se spală prestolul cu apă sfințită și cu diferite aromate, Arhiereul așează sf. moaște în locul anume pregătit, apoi cădește și stropște cu aghiazmă, și unge pereții interiori ai bisericii cu sf. mir, iar preoții îmbracă sf. prestol și pun pe el antimisul, sf. evanghelie, etc.

Se deschid ușile și Arhiereul și preoții ies afară din sf. altar.

P. S. S. Sa tunde apoi întru ceteț și hirotesește întru ipodiaton pe clericul Teod. Cioban.

Se începe sf. liturgie, care decurge lin și majestos. Conliturgisesc protopresbiterii: A. Ghidiu, Aug. Ghilezan, I. Gheția, preoții: G. Mustăță (Șemlacul mare) R. G. Ancușa, Teod. Popoviciu (Șemlacul mare), P. Birzera (Deta) și N. Călnicean al locului.

După Irmos Arhiereul hirotonește întru diacon pe

ipodiatonul Teod. Cioban, iar la Piceasnă icse afară cu toiagul în mână și rostește o cuvântare, ce cuprinde învățături și îndemnuri pentru timpurile de față. Lăudând apoi simțul de jertfă al credincioșilor, aduce mulțumiri tuturor celor ce s'au ostenit intru ridicarea acestui lăcaș dumnezeesc, dar mai ales Prefecturei jud. Timiș, care a acordat un însemnat ajutor bănesc pentru zidirea acestei biserici.

La orele 2 p. m. a avut loc banchetul, la care au participat, în cea mai mare parte, și țărani din comună. Toasturile n'au lipsit. P. S. Sa a toastat pentru M. Sa Regele și pentru guvern, prefectul I. Oprea pentru P. S. Sa, etc...

După banchet P. S. Sa a făcut mai multe vizite, cercetând pe preotul locului, pe preotul evang. Pav. Ponitzky și pe mai mulți fruntași din comună. A cercetat apoi vechea bisericuță de lemn, pe care credincioșii noștri au adus-o la a. 1805 din comuna Călnic, cumpărând-o cu 157 florini. Această bisericuță de lemn, ascunsă într'o curte, este cu adevărat un monument istoric, merit să vestească generațiilor viitoare suferințele ce am avut de îndurat, — alături de biserica nouă, zidită în piața mare din centrul comunei, care tuturor le vestește, că Românul este astăzi stăpân pe vechiul său pământ.

După orele 5^{1/2}, între uralele nesfârșite ale credincioșilor, Arhiereul și suita Sa părăsește Butinul, îndreptându-se spre Deta, unde rămânem peste noapte.

Di. Prefect I. Oprea, reclamat fiind de oficiul său într'altă parte, împreună cu deputatul P. Obădeanu se întoarce la Timișoara, iar noi ceilalți, după ce suntem iarăși părtași ospitalității d-lui V. Boleanțiu, ne îndreptăm spre cvartierele destinate, pentru ca mâne-zii recreați să ne putem continua drumul la Berecuța.

(Urmează)

Impărăția lui Dumnezeu.

De: Preotul Romulus Novacovicu.

(Continuare):

Dar nu numai atât. Trebuie mai ales să ducem lupta îndârjită și necurmată cu fariseii lumii acesteia, cu acei farisei și cărturi, cu cari Domnul s'a războit în cursul întregii Sale activități pământești și cari — în orbirea lor spirituală — i-au pecetluit moartea în credința, că servesc lui Dumnezeu.

Natura acestui studiu nu ne permite a intra în detalii, totuși suntem nevoiți a fixa câteva locuri din evanghelie, în care ni-se prezintă icoana fidelă a acestor „făpturi pline de idei, din care nu pricep nici una”, precum și biciuirea lor nemiloasă din partea Mântuitorului. Căci aceștia sunt, cari

— neputând intra în împărăția lui Dumnezeu — împiedecă prin felul lor de a fi și pe cei ce cu bucurie s'ar hotări de a intra în acest imperiu.

Din evanghelie cunoaștem, că: „*Iisus străbate prin toate cetățile și orașele, învățând în sâboarele lor, și propoveduind Fivanghelia Impărăției, și vindecând toată boala și toată neputința intru norod*“ (Mat. 9, 35).

A trebuit însă să poarte un războiu crâncen cu cărturarii și fariseii Evreilor, cari nu voiau să creadă în cuvintele Lui vecinice, nici să recunoască sinceritatea și fidelitatea minunilor săvârșite de Dânsul, ci — în neputința lor de a contestă realitatea acestora — mereu căutau prilejul să-L compromită înaintea noroadelor prin tendința lor de a-i nega puterea dumnezească, accentuând, că: „*acesta nu scoate dracii fără numai prin veelzevul, domnul dracilor*“ (Mat. 12, 2; 4 Marcu, 3, 22; Luca, 11, 15).

Răspunsul Mântuitorului e plin de demnitate și vrednic de relevat. Căci El le obiectează, că toată împărăția, cetatea sau casa, care se împerechează între sine, nu poate să dănuiască. Asemenea nici satana nu poate să alunge pe satana, căci în cazul acesta s'ar naște împerechere între ei. Rămâne deci în picioare adevărul, că Domnul scoate cu duhul și degetul lui Dumnezeu, — fapt, care ar trebui să le deschidă ochii minții pentru a putea înțelege, că *impărăția lui Dumnezeu este aproape de ei*. (Mat. 12, 25—28; Marcu, 3, 23—26; Luca, 11, 17—20).

Din întreaga luptă a Mântuitorului cu fariseii se desprinde grija Lui deosebită de a elibera religia adevărată de acea practică falsă, goală și zadarnică, în care numai suflet și inimă nu se află. Căci Domnul înainte de toate voințe să le arate esența adevăratei religii, care nu condamnă cultul extern de preamărire a lui Dumneze, care de alifel este expresia necesară a celui intern, ci cere ca această practică religioasă externă să îmbrace un suflet bun, curat și sincer, o inimă plină de evlavie, plină de iubire față de Creatorul nostru și față de făptura Lui.

Această condiție a sincerității, a evlaviei adevărate și a duhului, care trebuie să ne povățuiască în toate manifestările vieții noastre, o cere Domnul dela ucenicii Săi, când într'o cuvântare de elocință fără păreche și de o extraordinară putere de zguduire, cu glas de tunet, rostește blăstemele sale asupra cărturarii și

fariseilor fățarnici. (Mat. 23, 1—39; Marcu, 12, 38—40; Luca, 11, 46—54).

„Pe scaunul lui Moisi au șezut cărturarii și fariseii”, grăiește Isus noroadelor și ucenicilor Săi. Cu toate acestea, să luați aminte numai la cuvintele lor, pe care să le îndepliniți, dar vieța lor să nu vă slujească de model. Căci acești fățarnici vă așează pe umeri sarcini grele de purtat, pe care însă ei nici cu degetul lor nu vor să le miște.

Un singur scop urmăresc în întreaga lor vieță: să se impună atenției oamenilor prin lucruri externe, ca: ocuparea locurilor mai înalte la ospățuri, prin închinăciunea în târguri iubind din cale afară slava cea dela oameni mai mult chiar ca slava cea dela Dumnezeu. Voi însă să fiți smeriți, neatribuindu-vă titlul de învățator, de părinte și de conducător, deoarece un singur învățator aveți — pe Christos, un singur părinte — pe Tatăl cel din ceruri și un singur conducător — pe însuși Christos, fiind voi cu toții membrii împărăției lui Dumnezeu, deci frați între-olaltă.

Vai însă cărturarilor și fariseilor, cari după ce au mâncat casele văduvelor, își îmbracă fără delegea în rostirea fățarnică de rugăciuni lungi; cari — neintrând în împărăția cerurilor — închid porțile acesteia înaintea celor ce ar dori să intre; cari încunjură marea și scatul să facă proseliți, cari apoi întrec pe învățăceii lor în răutăți, făcându-se îndoit vinovați de focul ghenei; cari, călăuziți de egoismul lor nerușinat, denaturează lucrurile, făcând deosebire între jurământ obligator și neobligator, preferind la rostirea acestui jurământ aurul templului și darul altarului, dovedind prin procedura lor, că sunt cu totul orbiți spiritualicește; cari — străduindu-se de a împlini prescripțiile mai puțin importante ale legii — uită cu desăvârșire pe cele mai ponderoase, ca: judecata între drept și nedrept, mila față de aproapele și credința în Dumnezeu și lucrurile Lui; cari se arată drepti, pe când în realitate sunt plini de răpire și de nedreptate sacrificând fondul formei prin curățirea numai pe dinafară a păharului și a blidului; cari sunt ca și mormintele cele vâruite, având aparența frumoasă a cinstei și a dreptății, iar dinlăuntru sunt pline de fățarnie și fărădelege; cari sunt fățarnici până chiar și'n pietatea lor față de

strămoși, pe care doresc să și-o manifesteze prin zidirea mormintelor prorocilor și înfrumusețarea gropilor dreptilor, laudându-se, că ei sunt mai nobili decât părinții lor, căci dacă ar fi trăit pe acele vremuri, n'ar fi omorât pe proroci. Dar ei sunt chiar mai răi decât părinții lor, căci îi vor întrece prin baterea în soboare, prin alungarea din oraș în oraș și prin răstignirea prorocilor, înțelepților și cărturarilor, pe cari Domnul îi va trimite la ei: „Ca să vină asupra voastră tot sângele drept, care s'a vărsat pe pământ, dela sângele lui Avel celui drept, până la sângele Zahariei, fiul Varahiei, pe care l-ați omorât între biserică și între altar”. (Mat. 23, 35.).

(Urmează.)

Comemorarea centenarului dela nașterea preotului Ioan Petroviciu.

Împlinindu-se un veac dela nașterea preotului Ioan Petroviciu, marele fondator și inimos sprijinitor al tuturor instituțiilor noastre culturale, poporul dreptcredincios din Ciclova-română a ținut să comemoreze această aniversare în cadrul unei frumoase sărbări.

Duminecă, în 25 Octomvrie a. c., după sf. liturgie s'a săvârșit parastas pentru odihna sufletului marelui fondator, servind protopresb. V. Musta, cu asistența preoților Al. Olariu și T. Cioreiu; ambii din Răchitova și I. Stoia și P. Lungu din Ciclova-rom.

La sfârșitul parastasului păr. Al. Olariu a rostit o cuvântare însuflețită, arătând vieța acestui preot cucernic, bogat în fapte bune și jertfe pentru biserică și școală, câștigându-și un nume neperitor pentru faptul, că întreaga sa avere constatătoare din 20 jug. pământ și 100 acții dela diferitele bănci, a dăruit-o bisericii sale, la al cărei altar a servit cu credință timp de 63 ani.

La orele 3 după masă s'a ținut o șezătoare populară în sala școlii primare.

De față erau membrii corului — în frunte cu harnicul învățator I. Mărgan și mulțime multă de popor, bărbați, femei și tinerimea școlară.

Cel dintâiu ia cuvântul păr. P. Lungu, carele vorbește despre vieța și activitatea fericitului Ioan Petroviciu, fost paroh în Ciclova-rom., arătând cu câte greutate a trebuit să lupte, până ce a ajuns în fericita situație de a se face nemutitor prin dania sa, care astăzi valorează aproape 1.000.000 Lei.

Vorbește apoi protopresb. V. Musta, care îndeamnă pe cei prezenți să păstreze cu venerațiune memoria fostului lor părinte sufletesc, care s'a făcut pildă vrednică de urmat pe drumul, ce trebuie să-l luăm pentru ajungerea fericirii noastre.

Seria cuvântărilor se încheie cu vorbirea parohului I. Stoia, care mulțumește tuturor celor ce s'au ostenit pentru reușita sărbării și sfătuiește pe cei prezenți, să se nizuiască a merge cel puțin pe lângă umbra acestui bărbat devotat bisericii și neamului său, care ne-a arătat, care este comoara cea vecinică, pe cari furi nu o fură și moliiile nu o rod și pe care trebuie să ne-o agonisim în viața aceasta trecătoare.

Al. O.

ȘTIRI

Personale. P. S. Sa Episcopul diecezan Iosif a plecat Marți, în 17 Noemv. a. c., la Sibiu, unde a luat parte la ședințele Consistorului mitropolitan. Eri, Sâmbătă, P. S. Sa s'a reîntors dela Sibiu.

O danie regală. M. Sa. Regina Maria a dăruit pentru catedrala patriarhiei mai multe acopereminte de mătăasă roșie, cu broderii bizantine și vulturul țarei pe ele, — pentru iconostase sfânta masă și sicriului Sfântului Dumitru. — drept mulțumire lui Dumnezeu pentru că a ascultat rugăciunea bisericii pentru însănătoșirea Suveranului. Acoperemintele au fost lucrate în țară.

In chestia audienților din universități. In chestia elevilor căzuți la bacalaureat, dar admiși ca audienți la universitate, Ministerul Instrucțiunii comunică, cum că nu înțelege să prejudece întru nimic principiului de autonomie al universităților, dar întrucât art. 19 din legea asupra înființării bacalaureatului stipulează categoric, care este situația elevilor căzuți la acest examen, ministerul nu va libera diplomele viitorilor licențiați, decât după scurgerea termenului legal de frecvență dela obținerea diplomei de bacalaureat. Cu alte cuvinte: un student audient la facultate, deși i se acordă de către facultate dreptul de a da examene, nu va putea obține diploma de licențiat, decât după ce vor trece trei ani dela examenul de bacalaureat, deci anii de audiență nu pot fi socotiți ca ani de frecvență.

Prin această nouă decizie, Ministerul Instrucțiunii a pus capăt tuturor discuțiilor în jurul situației universitare a elevilor căduți la examenul de bacalaureat.

Dela Asociațiune. Pentru ziua de 1 Decembrie va trimite Asociațiunea conferențieri în diferite orașe ale Ardealului, ca să amintească publicului însemnătatea zile memorabile. Se tipărește și o broșură în 10,000 exemplare cu un conținut potrivit, menită să străbată în toate satele noastre,

Retribuțiunile preoțești pe luna Octombrie a. c., s'au ridicat dela Administrația finan-

ciară din Logoj. Spre orientare On. Preoțimi se aduce la cunoștință, că tablourile de plată s'au expediat deja și că banii s'au asemnat la locurile, de unde se distribuie aceste retribuțiuni.

Serbările încoronării regelui Alexandru al Jugoslaviei. Ziarele aduc știre, că încoronarea regelui Alexandru, ca suveran al regatului sârbo-croato-sloven, va avea loc la începutul anului 1926.

Încoronarea se va face la Belgrad, după care suveranii Jugoslaviei vor vizita orașele Cetinje, Lubliana și Zagreb (capitalele Muntenegrului, Sloveniei și Croației), unde deasemenea vor avea loc mari festivități pentru simbolizarea unirii acestor provincii cu Serbia. Serbările încoronării vor dura o săptămână.

În urmă suveranii jugoslavi vor vizita în mod oficial Paris, Roma și Londra, iar în urmă Praga și București. O comisiune specială a fost însărcinată cu întocmirea programului încoronării.

Cam târziu. Numeroși funcționari ai statului maghiar au refuzat depunerea jurământului de credință ca slujbași ajunși sub autoritățile statului român, și astfel au rupt orice legătură cu acest stat, pe care nu-l recunosc. Mulți au și trecut apoi granița în Ungaria. Au simțit însă, că nici pe acolo nu-s plăcintele pe gard, și de aceea s'au scotit acum să ceară *pensie* dela statul român, pentru vremea cât au fost funcționari *unguri*. Deși cererea este absurdă, și nu se poate încuviința după nici o lege din lume, totuși ungurii — după obiceiul lor — amenință cu pără peste hotare.

Evreimea ardeleană a înaintat Ministerului Instrucțiunii publice un memoriu, în care cere dreptul pentru evrei d'a-și putea înscrie copiii în școlile *maghiare* de oarece evreii din Ardeal și Banat consideră limba maghiară drept limbă maternă. Ministerul însă nu este de aceeași părere, — deși recunoașterea limbii române, din partea multor evrei, n'ar fi tocmai spre pagubă țării românești, ci mai de grabă dimpotivă.

Favoare. Ministerul Instrucțiunii publice a intervenit pe lângă cel de război spre a admite, ca tinerii, cari nu au reușit la examenele de bacalaureat, să poată face stagiul militar cu termen redus, urmând să fie încorporați până 1 Decembrie a. c.

Advocat nou. Dl Petru Nemoian, fostul prefect al jud. Caraș-Severin, și-a deschis birou advocațional în *București*, Calea Victoriei 190, corpul A. etaj II.

O descoperire. Egiptologul german, profesorul Grimme, a reușit să descifreze vechile table de peatră, așezate de Moise — probabil în onoarea ficei lui Faraon, care l-a scăpat din Nil. Profesorul Grimme spune, că descoperirea acestor table confirmă istoria lui Moise din Vechiul Testament și nu lasă îndoială, că Moise a fost într'adevăr o figură istorică.

S'a plănuit o lovitură de stat în Bavaria. Face senzație campania începută de ziarele socialiste contra ministrului Reichswehrului Gessler, care este acuzat, că a promis complotiștilor monarhiști din Bavaria sprijinul armatei în cazul unei lovituri de stat. De asemenea se afirmă, că generalul Soden, adjutantul lui Gessler, urma să devină primministrul lui Rupperecht în Bavaria, iar acesta să fie ales președintele Bavariei.

BIBLIOGRAFIE

Extrase.

Onisfor Ghibu: *In jurul catolicismului și a unirii bisericilor.* (Biblioteca Semănătorul Nr. 101, Arad. Prețul 5 Lei).

În această broșură dl. Onisfor Ghibu, profesor la Universitatea din Cluj, se ocupă cu deplină competență cu statul catolic din Ardeal și cu chestiunea unirii bisericilor.

Cei ce se interesează de aceste chestiuni, vor găsi în cartea d-lui O. Ghibu o lectură folositoare.

Soluțiile propuse de dl. Ghibu în aceste două importante chestiuni, cari ar trebui să-i preocupe serios pe capii bisericilor noastre, se acordă perfect cu sentimentele tuturor Românilor cari au la inimă interesele superioare ale neamului nostru.

Eugeniu Speranția: *Generalități de psihologie individuală și socială.* (Biblioteca Semănătorul Nr. 104—106, Arad. Prețul Lei 15).

Poetul Eugeniu Speranția se depărtează de vers pentru a se avânta tot mai pasionat pe apele vaste ale filosofiei.

Poezia pierde un poet de talent, săraca filosofie românească câștigă un condei bogat, ascuțit, activ.

Volumul „Generalități de psihologie individuală și socială” nu e, în aceasta materie, întâiul volum al d-lui E. Speranția. D-sa a mai publicat câteva volume de scrieri filosofice, bine primite de critică.

Volumul de față e o nouă piatră în clădirea filosofică a d-lui Eugeniu Speranția. Îl recomandăm cu toată căldura, celor pe cari îi atrage viața și luptele gândului.

Biblioteca creștinului ortodox. Tiparul Tipografiei Diecezane, Arad.

Astăzi, când sufletele credincioșilor noștri sunt ademenite în diferite tabere străine, P. S. Sa părintele Episcop al Aradului: *Dr. Grigorie Gh. Comșa* a dat semnalul pentru intensificarea propagandei ortodoxe. Între alte mijloace efective, a hotărât să pună la dispoziția clerului și a poporului o serie de broșuri, în cari, într'un limbaj ușor și pe înțelesul tuturor, să se arate netemeinicia atacurilor și să desvălească intențiunile adevărate ale potrivnicilor legii și bisericii ortodoxe. Rând pe rând vor fi demascați toți cei ce încearcă să submineze temelia bisericii ort., a neamului și a statului nostru.

Până acum au apărut următoarele broșuri:

- Nr. 1. *Dr. Gh. Ciuhandu:* Un neam și un suflet.
- „ 2. *Dr. Grigorie Gh. Comșa:* Pruncii trebuiesc botezați, dar numai odată.
- „ 3. *Pr. N. Popovici:* Legea ortodoxă în trecutul nostru.
- „ 4. *Pr. Ignatie Dihor:* Lupta pentru cruce.
- „ 5. *Dr. Gh. Ciuhandu:* Calea vieții și calea morții.
- „ 6. *Dr. Grigorie Gh. Comșa:* Luptele baptiștilor împotriva preoțimii române.
- „ 7. *Pr. Caius Turicu:* Primiți sf. taină a cuminecăturii.
- „ 8. *Pr. Cornel Magier:* De ce cinștim noi icoanele și sfânta cruce.

Se pot comanda dela Librăria Diecezană din Arad cu prețul de 2 Lei de număr.

Nr. 1133/5 pers. jur. 1924.

Extras din registrul fundațiilor recunoscute persoane juridice, purtat la tribunalul Caransebeș, pag. 10, Rubrica I. Nr. de ordine: 1.

Rubrica II. Titlul sau denumirea persoanei juridice: Fundațiunea Constantin (Costa) Tismănariu din Doceceea.

Rubrica III. Obiectul și scopul: Ajutorarea cu stipendii a tinerilor ortodoxi români din dieceza ortodoxă a Caransebeșului, cari frecventează afară de școlile primare orice altă școală și sunt diligenți, talentați cu purtare morală bună și lipsiți de mijloace materiale având prioritate cei înrudiți cu fondatorul.

Rubrica IV. Sediul: în Caransebeș.

Rubrica V. Data constituirii: ziua 9, luna Iulie anul 1924.

Rubrica VI. Actul pe temeiul căruia s'a obținut personalitatea juridică: Literile fundaționale instituite și aprobate de Consistorul diecezan ortodox din Caransebeș, decizia Ministerului Cultelor și Artelor cu Nr. 3132/925 și decizia Ministerului Instrucțiunii publice cu Nr. 10348/925 și sentința cu Nr. 1133/924.

Rubrica VII. Numele, profesiunea, domiciliul și naționalitatea persoanelor, ce compun organele de direcțiune și administrație: Consistorul diecezan ortodox român din Caransebeș.

Rubrica IX. Avere mobilă: în numerar cu finea anului 1924 în sumă de 28 573 Lei.

Caransebeș, la 19 Martie 1925.

Dr. Gh. Labonțiu m. p.
primpreședintele tribunalului.

* * *

Nr. 1135/6 pers. jur. 1924

Din registrul fundațiilor recunoscute persoane juridice, purtat la Tribunalul Caransebeș, pagina 11.

Rubrica I. Nr. de ordine: 1.

Rubrica II. Titlul sau denumirea persoanei juridice: Fundațiunea Nicolae și Cetina Stoîha din Ticvaniu mare.

Rubrica III. Obiectul și scopul: Ajutorarea cu stipendii a tinerilor ortodoxi români din dieceza ortodoxă română a Caransebeșului, cari frecventează afară de școlile primare orice altă școală și întrunesc condițiunile din punctul 8 al literilor fundaționale, având prioritate consăngerii fondatorilor și cei cari aparțin comune Ticvaniu-mare.

Rubrica IV. Sediul: Caransebeș.

Rubrica V. Data constituirii: ziua 20, luna Aprilie anul 1916.

Rubrica VI. Actul pe temeiul căruia s'a obținut personalitatea juridică: Literile fundaționale, instituite și aprobate de Sinodul eparhial cu concluzul Nr. 45/916. Decizia Ministerului Cultelor și Artelor cu Nr. 3137/925 și a Ministerului Instrucțiunii publice cu Nr. 10349/925 și sentință prezentă cu Nr. 1135/924.

Rubrica VII. Numele, profesiunea, domiciliul și naționalitatea persoanelor ce compun organele de direcțiune și administrație: Consistorul diecezan ortodox român din Caransebeș.

Rubrica IX. Avere mobilă: în numerar cu finea anului 1923 suma de 2493 Lei.

Caransebeș, la 19 Martie 1925.

Dr. Gh. Labonțiu m. p.
primpreședintele tribunalului.

Nr. 403/exec. 1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al Judecătoriei de ocol din Caransebeș, în sensul §-lui 102 art. de lege LX din 1881: și în sensul §-lui 19 art. de lege XII din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 1700/1920, efectuându-se execuțiunea la 28 Aprilie 1921 în favorul urmăritorului Nicolae Cuzma reprez. prin avocatul Dr. Iosif Horvath contra urmăritului pentru suma de 528 Lei—bani capital și acces. mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 5000 Lei — bani și anume: 2 boi se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 1169/1922 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru încasarea pretensiunii de 528 Lei și spesele staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 25-lea Noemvrie 1925 la orele 1 a. m.** în comuna **Cicleni** la locuința executatului și toți aceia, cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observarea că mișcătoarele de sus, în sensul art. de lege LX din 1881: §-ul 107, 108, se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Întru cât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat

dreptul de acoperire asupra licitației, în sensul §-lui 120 a legii LX din 1881: se va efectui și în favorul acestora.

Caransebeș, la 11-lea Nov. 1925.

Mihail Guran
executor jud. reg.

O mașină de treerat Nr. 8

CU O TOBĂ Nr. 10
cu toate uneltele în stare bună se
vinde din mână liberă la

IOAN VERSAN
POIANA
Jud. Caraș-Severin.

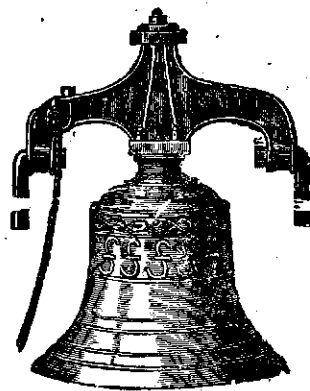
AVIZ!

Avem onoare a aduce la cunoștința On. Public, că am deschis în
Caransebeș, strada Lugoșului Nr. 23, sub firma

„C. ZISDA & COMP“.

O turnătorie pentru aramă și metal special ca

fosforbronz, manganbronz
electrobronz special,
aramă roșie, lagăr pentru
osii (*Walzenlager*) de prima
calitate, șuruburi (*Druck-*
mutter), roți spirale (*Schnecken-*
räder), teascuri pentru ceară
(*Wackspresen*), cutii (*Büchsen*)
și altele.

Apoi o turnătorie de
fer și de
clopote

pentru biserici și parti-
culari, de orice mărime
și din orice metal, pentru
sunetul armonie al cărora
luăm deplină garanță.

Primim spre executare orice lucrări de turnătorie în baza unui desemn, ori model.
Lucrările se efectuează în termen de 48 ore, solid, pe lângă garanția cea mai mare și

cu prețuri foarte eftine.

